

עש"ק פ' תצא - גיליון ל"ח

לימוד קונטרס התפילה. התעוררות בעבודת ה'

ב"ה א' ז' שבט תרפ"ח

ריגא

אל ידידנו אנ"ש ותלמידי התמימים די בכל אתר ואתר ד' עליהם יחיו שלום וברכה.

יסוד החסידים ועמוד החסידות, היא העבודה בפועל בקנין מדות טובות, וארחות ישר גם בחיי עולם, הבאים ע"י ההתעסקות בעבודה שבלב זו תפלה, אשר זהו עיקרא ושרשא דכולא.

הנה כל אחד ואחד מן חמתחסים על דגל החסידים, הנה תורת החסידות מחייבתו להיות פועל ועובד, הן בעצמו והן בזולתו, כל אחד לפי ענינו, כי כאו"א עליו לדעת, אשר הוא ענף מהאילן הגדול, עץ החיים, אשר נטעו הוד כ"ק אבותנו רבותנו הק', ומחוייב הוא להתחשב גם בהנהגת עניניו הפרטיים, עם שרשו ומקור חיותו.

והנה בכדי להגיע אל האמת הבהיר, ולהוציא הכח הנעלם המיוחד, אשר ישנו בכאו"א מאנ"ש והתמימים יחיו אל הגילוי, הוא אך ורק על ידי הדרכה טובה אשר בה ועל ידה, יכול כאו"א, בלי הבלד עשיר בדעה ובנינו בהשגה, לראות חיים באור כי טוב, גם בעניניו הפרטיים בכל מקום שהוא.

הנני פונה במכתבי זה, אל כל אחד ואחד מאנ"ש והתמימים יחיו ביחוד,

בכל אתר ואתר, כי ילמדו את המאמר קונטרס התפלה בחבורה, וכן כל אחד לעצמו, עד כי יהיו הענינים האמורים בו שגורים בפיו, וקבועים במוחו ולבו. ויהי קביעות לכאו"א ללמדו (גם בהיותו בקי בו) פעם בחדש במתינות. וגם אז טובים השנים מן האחד והרבה חברים טובים עושים.

אחיי ורעי!

הביטו אל צור חוצבתם וזכרו אבותכם ואבות אבותכם אשר בארצות החיים, נ"ע, מסירות ונתינות נפשם על לימוד דא"ח ועבודתה דביקותם וטוהר התקשרותם בקשר תקיף ואמיץ אל אילנא דחייא.

כל אחד ואחד, בכל מקום שהוא, ירגיש חובה בנפשו לעורר את חבירו בדברי נועם, בדיבור ובכתב לקבוע שיעורי לימוד ברבים. כן לקבוע זמני התעודות, לשוח בזכרון ימי אור בחום אלקי.

הבו יד עזרה איש לאחיו באהבת וחיבת הקדש, והדליקו את הנר האלקי, אשר בתוכם, בלבת אש קדש הקדשים, אשר הנחילנו איש האלקים הוד כ"ק אממו"ר הרה"ק צוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

ובאור זכותו הק' נסע ונלכה כולנו יחדיו אנחנו, בנינו ובני בנינו, בדרכי התורה והעבודה, עד כי יבוא שילה.

והנני ידידכם עוז הדורש שלומכם טובכם

והצלחתם המברככם בכל טוב מנפש ועד בשר יוסף יצחק שניאורסאהן

אופן לימוד דא"ח להביא לפועל

ב"ה ג' ט' שבט תרפ"ח

ריגא

ידידי ור"ח אי"א מוה"ר שמואל שי' שלום וברכה.

במענה על מכתבו, הנה עיקר ושרש החסידות היא העבודה בפועל, והיינו שהפועל ממש של תפלה ככוונה (בכל אחד לפי ערכו, בידיעת פירוש המלות ובעריבות הלב, ולא לילך בגדולות ובנפלאות. כי אם לאט לאט לעלות בסולם המוצב ארצה כו') יהי כפי תורת החסידות וכן בתיקון המדות ובירורם וזיכום, בפועל ממש, ולא רק באמירה או בידיעה לבד.

וזה כל האדם באנ"ש ותלמידי התמימים יחיו, כי יהי לו קביעות ללימוד דא"ח. (והקרוב קרוב אל האמת יותר, לימוד עניני עבודה בדורשים הבלתי כבדים כל כך) וכל מה שלומדים יהי שגור בו עד אשר ידע את הענין לחשוב בו, כמו שחושבים בענין גשמי הנוגע לעצמו, כי זהו העיקר של לימוד דא"ח, שצריכים להתאחד עם זה מה שלומדים, עם דארף ווערין איין זאך. חסיד וחסידות, (המשך מעבר לדף)

יסוד ישיבת תורת בחודש אלול דוקא

דעם רבי'ס קינדער

ג. אודות הענין ד"שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך" - איתא בספרי מוסר וחסידות (על יסוד מ"ש בספר יצירה) ש"שעריך" הם ז' השערים שבאדם: שתי עינים, שתי אזנים, הפה וכו', ועליהם יש למנות שופטים ושוטרים. שופטים - הם "דיינים הפוסקים את הדין", ושוטרים - הם "הרודין את העם אחר מצוותם... עד שיקבל עליו את דין השופט", והיינו, שתפקיד השוטרים הוא להבטיח שהפסק-דין של השופטים יקויים בפועל ממש.

ועד"ז בעבודת כל אחד מישראל - שצריך להיות ה"שופט" שבו, היינו, לפסוק כל דבר ע"פ התורה, ואח"כ צריך להיות ה"שוטר" שבו, היינו, להתגבר על טבעו ולקיים את הוראת התורה בפועל ממש.

והנה, מקומם של השופטים ה' בלשכת הגזית, ושם היו פוסקים את השאלות שהגיעו מחוץ ללשכת הגזית - כי, בכדי לכוין ההלכה לאמיתתה יש צורך בנתינת-כח, וענין זה נעשה ע"י ישיבתם בביהמ"ק - "ומקדשי תיראו", שזהו"ע יראת שמים, שע"ז זכו לפסוק הלכה לאמיתתה.

וכן הוא בה"שופט" שבכל אחד מישראל - שה"משפט" צריך להיות קשור עם ביהמ"ק שבנפשו פנימה, דהיינו, מתוך יראת שמים.

ובפרטיות יותר - שלא מספיק לימוד גליא דתורה, אלא צריך להיות גם לימוד פנימיות התורה, נשמתא דאורייתא.

יד. וזהו גם ענינה של ישיבת תומכי-תמימים שנתייסדה בחודש אלול - שבה קבעו שיהי' הלימוד דתורה תמימה, גליא דתורה ביחד עם פנימיות התורה.

וענין זה קשור גם עם חודש אלול - שהרי "אלול" ר"ת אני לדודי ודודי לי, וסיומא דקרא "הרועה בשושנים", שיש בזה ב' פירושים: (א) "ששונים בתורה" - גליא דתורה, (ב) "מה שושנה אית לה תליסר עלין כו", י"ג מדות הרחמים - פנימיות התורה.

(משיחת ש"פ ראה, מבה"ח אלול, ה'תשי"ז. ת"ר ח"כ ע' 232)

"לבני אני צריך"

אביו מאד הצטער ע"ז, אז הוא נכנס לרבי ביחידות, וביקש מהרבי שיחשוב על הבן שלו. הרבי הגיב, שהוא לא יודע כמה דמעות הרבי שופך על הבן שלו אצל הציון של אדמו"ר הריי"ץ.

ובסוף הוא אכן חזר, והיום הוא אב של משפחה חסידית שלימה.

*

פעם אחת אותו בחור, באותה תקופה שהוא לא הי' כ"כ בדרך, הי' נוסע במכונית ע"ג הר, ופתאום הי' לו תאונה נוראה. המכונית ירדה מהכביש, היא התדרדרה מההר, ובניסי ניסים הוא ניצל ונשאר בחיים.

אחרי כמה זמן סיפרו לו, שבאותה עת שהתאונה התרחשה, הרבי שאל את א' מהמזכירים על שלום אותו בחור.

הי' פעם בחור אחד ממשפחה חסידית שירד מהדרך. האבא, שדאג על הבן, עבר אצל הרבי ב'דולרים', וביקש מהרבי שהרבי יחשוב אודות הבן שלו שיחזור בתשובה.

הרבי ענה לו, שהלואי שהבן יחשוב על הרבי כמו שהרבי חושב עליו.

הי' בחור אחד בשנים הראשונות של נשיאות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, ממשפחת חסידים, הוריו עוד היו שלוחים מהאדמו"ר הריי"ץ, שהוא היתחיל לרדת מדרך היהדות.

התקשרות

"רבותינו נשיאנו עושים סדר בטברוג"

(כ"ק אדמו"ר שליט"א פנה לר' זלמן שי' דוכמאן, וסיפר):

חתונתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר היתה ביום י"ג אלול (תרנ"ז), וחתונתו של אביו, כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע היתה ביום י"א אלול (תרל"ה).

מיד לאחרי החתונה, ביום הראשון של שבעת ימי המשתה, נקרא כ"ק מו"ח אדמו"ר להתייצב לצבא, וטרם לכתו, צבע והשחיר את פניו כדי שיראה מבוגר בשנים ויפטרוהו, וחזר להתוועדות השבע ברכות עם פנים מושחרות...

ישנו גם סיפור אודות שחרורו של אדמו"ר מהורש"ב נ"ע מעבודת הצבא:

כאשר קראוהו לצבא, נסע אביו אדמו"ר מהר"ש אל הגובערנאטאָר (מושל המחוז) לדרוש שיפטרוהו מעבודת הצבא, וכשסירב, הודיעו אדמו"ר מהר"ש חד-משמעית אשר בנו לא יעבוד בצבא, באמרו אליו: "איך וועל סיי-ווי אויספירן... אלא שהברירה בידך לחסוך לי את הנסיעה למוסקבא (לבטל הגזירה), ואם לא תמלא דרישתו ואצטרך לנסוע למוסקבא, תשלם מחיר יקר בעד זה.

כאשר הגובערנאטאָר לא נענה לבקשתו, וברצותו להראות "קונץ" חזר ושלח לקרותו לצבא – נסע אדמו"ר מהר"ש למוסקבא ופעל שם שיפטרוהו מעבודת הצבא.

בפרק זמן זה נחלה הגובערנאטאָר, "צונויפגעדרייט ווי אַ בייגל", וכעבור איזה זמן מת מתוך יסורים גדולים.

(ר"ד מש"פ תצא, י"ד אלול, ה'תשי"א. תו"מ ח"ג ע' 300)

כחו) הנה כן הוא בדברי תורה שמחזקים את הנפש וסועדים אותה. ואז צריך להעמיק מחשבתו בזה פעם שנים ושלש. (ומבואר במ"א דהמחשבה בעת שהוא לבוש בטלית ותפילין הוא עוד מעלה נוספת כו') וענין מחשבתו אינו בפירושו וביאור הענין כ"א בהחיות והאור של הענין. וזהו הזריעה הנכונה אשר יש לקוות כי תהי, מזה, בעזרתו ית' צמיחה טובה.

וכתיב הזורעים בדמעה והוא ענין ההתעוררות רחמים רבים על נפשו, כמבואר ענינו בתניא פרק מ"ה.

המורם מכל האמור הוא, כי החסיד הוא הכלי לחסידות. פירוש שהוא המביא בפועל ממש את המובן מושג ומושכל בשכל אלקי.

ובאופן ההבאה, הוא ע"י העבודה בפועל, כי זהו מדריגת חסיד דעוסק במעשה הטוב בפועל ממש, הן בעצמו והן בזולתו בכל עניני עבודה בהג' קוין דתורה עבודה (תפלה) גמילות חסדים, דער בפועל ממש, אז עס זאל זעך טאן, און טאן מיט א חיות, דאס איז א חסיד.

חזק ואמץ לפעול ולעשות והשי"ת יהי' בעזרו בגו"ר...

הדו"ש ומברכך.

פ"ש מיוחד לר"ה שי' מייטין.

(אג"ק אדמו"ר הריי"ץ ח"ב ע' יט, כ)

(המשך) כשם שאי אפשר לחסידות בלא חסיד כך אי אפשר לחסיד בלא חסידות.

תורת החסידות הוא שכל אלקי המתיישב ושורה בשכל אנושי, כלומר מה שהשכל אנושי יכול לקבלו, ובשקידה נכונה לאט לאט בסדר ומשטר שהוא ענין הדביקות שנדבק בהענין הנה אחרי כן בהתבוננות טובה בהענינים שהוא ענין ההתקשרות שמרגיל את כלי מוחו להתקשר עם כלי השכל הנה אז מוחו נבנה בבנין חזק שיכול להאיר בידיעה זו.

והסדר בזה הוא, בכל מה שלומד, פרק תניא, סעיף לקוטי תורה, מאמר נדפס או כתוב, אל ילמוד אותו בעיון גדול לדקדק באותיות ולפלפל בהם, כי אם ילמדו כמו שלומדים גמרא עם פרש"י להבין הענין על סדרו.

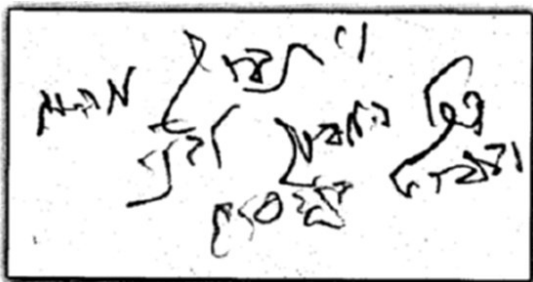
כל סוגיא וסוגיא אפשר ללמדה בשתי אופנים. א) הלימוד בעיון רב. לדקדק דקדוק רב, עד אשר לאחר שילמוד הסוגיא כולה עם כל נושאי כלי רשי' תוספות רא"ש אלפס והפוסקים, הרי בלמדו אח"כ את הענין ההוא בגמרא יכול הוא לכתחלה ללמוד באופן שלומדה הרשב"א והרא"ש (וע"ד דלאחר שלומדים את הגמרא באריכות בפלפול, יכולים ללמוד לכתחלה את המשנה באופן כך). ב) הלימוד שלומד רק ידיעת הענין (גם עם פרטיו) אבל יודע

הוא הענין על סדרו.

אחר שלמד הענין הזה (ואל ירבה ללמוד הרבה, אפלערנען א ריבוי, כי אם לפי ערך יכולת קבלתו, ויפיל ער קאן צונעמין, אז ער זאל זיין בכח קאנען איבער טראכטען דעם ענין), יחשוב בו כמו ע"ד שחושבים מימרא של תנא או אמורא, ואז מתחיל להרגיש בו נועם של אור, עס ווערט אים עפעס ליכטיקער בכלל.

והוא התחלת התגלות הנפש, ער לעבט זיך אפ, כמו המתעורר מהתעלפות, ר"ל, דכשם דלחם לבב אנוש יסעד (אנוש הוא חלישות וע"י הלחם מתחזק

כתב יד קודש

מענה לאי שבירך את הרבי בחודש אלול בברכת "כתיבה וחתימה טובה":

ויתברך מהשם ככל המברך לבנ"י ובפרט בפרסום